

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jaké pohledávky mohou být předmětem notářského zápisu se svolením k přímé vykonatelnosti?

V nedávné době jsem se setkal s poměrně překvapivým rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě, který rozhodoval o odvolání povinného proti usnesení Okresního soudu v Bruntále, jímž byla nařízena exekuce na majetek povinného podle notářského zápisu sepsaného notářem podle § 71b odst. 1 a 2 zákona č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

I když předpokládám, že se může jednat o rozhodnutí raritní, považuji za vhodné na něj upozornit, protože se v něm Krajský soud v Ostravě pokusil o vymezení podmínek, za kterých lze považovat notářský zápis sepsaný podle § 71b odst. 1 a 2 notářského řádu za platný exekuční titul podle § 40 odst. 1 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

V dané věci došlo k uzavření smlouvy o nájmu nemovitosti mezi oprávněným a povinným, na základě které oprávněný přenechal do užívání nemovitost a ten se zavázal platit nájemné. Následně došlo k sepsání notářského zápisu, v kterém povinný svolil k vykonatelnosti pohledávek. Co se týče specifikace pohledávek, jednalo se o pohledávky z nájemného s přesně určenou výší i splatností, poplatek z prodlení a smluvní pokutu.

Vzhledem k tomu, že povinný (nájemce) nehradil řádně a včas nájemné, obrátil se oprávněný s návrhem na nařízení exekuce na Okresní soud v Bruntále. Ten exekuci nařídil a pověřil navrženého soudního exekutora provedením exekuce. Proti usnesení o nařízení exekuce podal povinný odvolání, v kterém argumentoval proti pohledávce za nájemné, že se jedná „o pohledávku, která ještě nevznikla a ohledně které není ani zřejmé, zda v budoucnosti vznikne“. Povinný vznášel i řadu dalších námitek proti smluvní pokutě a příslušenství hlavní pohledávky z nájemného, to je však možno považovat za vedlejší.

Stěžejní je totiž, obzvláště ve světle rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě, zda je možno učinit předmětem notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti pohledávky, které se stanou splatnými, případně, jak uvedl odvolací soud, jež vzniknou až v budoucnu (otázku, zda pohledávky v době sepsání NZ již vznikly či nikoliv, odvolací soud posoudil nesprávně, což bude stručně vysvětleno dále).

Odvolací soud ve svém rozhodnutí konstatoval, že podle § 40 exekučního řádu je exekučním titulem notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, sepsaný podle zvláštního právního předpisu. Dále krajský soud v podstatě citoval ustanovení § 71b odst. 1 a 2 notářského řádu, podle kterého notář sepíše na žádost notářský zápis o dohodě, kterou se účastník zaváže splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového právního vztahu, v níž svolí, aby podle tohoto zápisu byl nařízen - proveden výkon rozhodnutí (exekuce) a aby byl takový notářský zápis exekučním titulem, jestliže svou povinnost řádně a včas nesplní.

Doplnil pak, že dohoda účastníků musí obsahovat označení osoby, která se zavázala ke splnění

pohledávky nebo jiného nároku (osoby povinné), označení osoby, jejíž pohledávka nebo jiný nárok mají být splněny (osoby oprávněné), skutečnosti, na nichž se pohledávka nebo jiný nárok zakládá, předmět plnění, prohlášení povinné osoby o svolení k vykonatelnosti k zápisu.

Krajský soud v Ostravě poté v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že *notářský zápis může být z povahy věci exekučním titulem jen v rozsahu, v němž upravuje práva a povinnosti ve vztahu k pohledávkám, které v době sepsání notářského zápisu již existovaly. Notářský zápis se naopak nemůže – jako exekuční titul – týkat pohledávek, o nichž se v době jeho sepsání ještě nevědělo, zda vůbec vzniknou, a jejichž vznik v budoucnu závisel na splnění podmínek, o kterých v době sepsání notářského zápisu nebylo jisto, zda budou naplněny (nezaplacení nájemného včas). Na to navázal úvahou, že v opačném případě by totiž exekuční titul neodrážel stav v době jeho vydání.....povinný by tak byl vyloučen z obrany proti vymáhanému nároku, který měl podle notářského zápisu vzniknout až dodatečně po jeho sepsání....* Podotýkám, že tvrzení soudu, že v době sepsání notářského zápisu nebylo jisté, zda pohledávky vůbec vzniknou, nelze považovat za správné. Před sepsáním tohoto zápisu byla uzavřena nájemní smlouva a vznikl tak synallagmatický právní vztah, na základě kterého povinnému vznikl závazek hradit nájemné a právě tyto pohledávky se staly předmětem dohody o vykonatelnosti.

Citované závěry odvolacího soudu jednoznačně odporují stávající judikatuře Nejvyššího soudu ČR k otázce notářských zápisů se svolením k vykonatelnosti. Je s podivem, že odvolací soud nesprávně aplikoval i rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, kterými ve svém rozhodnutí argumentoval.

Krajský soud v Ostravě odkazoval např. na rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 477/2007, které však obsahuje zcela opačné právní závěry, než ke kterým dospěl odvolací soud. Nejvyšší soud ČR se zabýval podmínkami vykonatelnosti notářského zápisu sepsaného podle ustanovení § 71b notářského řádu a uvedl, že *„předmětem plnění se rozumí přesný obsah a rozsah plnění, tedy – vyjádřeno jinak – jaké plnění a v jakém množství má povinná osoba podle údajů v notářském zápise poskytnout oprávněné osobě“*. Dále NS ČR konstatoval, že *„doba plnění (dluhu odpovídajícího pohledávce nebo jiného nároku) je přesné a určité určení doby, do které se povinná osoba zavázala předmět plnění poskytnout oprávněné osobě; tím se současně vymezuje doba, po jejímž marném uplynutí může oprávněná osoba podat návrh na nařízení exekuce, neboť notářský zápis se svolením k vykonatelnosti se stává formálně vykonatelným uplynutím doby plnění“*.

Výklad ustanovení § 71b notářského řádu, ke kterému dospěl odvolací soud, je tedy nutno považovat za značně nelogický, protože v podstatě vylučuje možnost použití notářského zápisu se svolením k přímé vykonatelnosti jakožto exekučního titulu. Krajský soud v Ostravě totiž v podstatě tvrdí, že o jakékoliv pohledávce, která bude splatná až v budoucnu, nelze říci, zda bude dobrovolně dlužníkem (povinným) splněna či nikoliv a proto je podle soudu vyloučeno, aby bylo svoleno s vykonatelností dosud nesplacené pohledávky. Z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 20 Cdo 477/2007, nebo 21 Cdo 2020/98, které je možno považovat zásadní z hlediska vymezení náležitostí a podmínek použití notářského zápisu obsahujícího dohodu oprávněného a povinného s přivolením k přímé vykonatelnosti, lze zjistit, že odvolací soud hodnotil také notářské zápisy, kterými povinný svolil k přímé vykonatelnosti teprve v budoucnu splatných pohledávek (v jednom případě ze smlouvy o úvěru, v druhém ze smlouvy o půjčce).

Na závěr si dovoluji zopakovat, že ustanovení § 71b notářského řádu pouze vyžaduje, aby se povinný v dohodě s oprávněným obsažené v notářském zápise zavázal splnit pohledávku nebo jiný nárok druhého účastníka vyplývající ze závazkového právního vztahu, tedy nikoliv pohledávku již splatnou, nebo pohledávku, která by případně nemohla být podmíněna poskytnutím protiplnění ze strany oprávněného.

JUDr. Tomáš Vymazal,
advokát

[Advokátní kancelář JUDr. Tomáše Vymazala](#)

Wellnerova 1322/3C
779 00 Olomouc

Tel.: +420 581 200 576

Fax: +420 581 200 577

e-mail: info@ak-vymazal.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoinu](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)